

[Niels Pedersen.]

der finansierer byggeriet. Bankrenten er også blevet højere, fordi man gennem tvungen opsparing har taget folks penge ind i statskassen, i stedet for at bankerne kunne have dem at arbejde med.

Vor boligstøttelovgivning er sådan indrettet, at de sidste lån i en nybygning er de billigste i renter. Det burde være omvendt, thi det medvirker til, at man ikke er så interesseret i at få byggesummen ned.

Det er staten og kommunerne, der kommer til at bøde herfor både med rentetilskud, som vi har fået opgivet vil komme til at dreje sig om flere millioner i de kommende år, og med den store risiko for tab på de store udlån, der er sket — der kan nemt komme et tab på flere hundrede millioner kroner. Jeg tror, at vor boligstøttelovgivning har fordyret byggeriet; i stedet for at man — som hensigten var — har fået flere boliger frem derved, har man fået færre.

Vor huslejelovgivning har skræmt mange fra at bygge boliger eller indrette nye lejligheder i gamle huse, og sålænge vi ikke giver ejerne fri rådighed over deres lejligheder, kan vi ikke vente, at mange vil gå i gang med at skaffe nye lejligheder.

Staten kan ikke ved boligstøttelovgivning eller ved, som det her foreslås, at yde et tilskud på 6 000 kr. pr. lejlighed afhjælpe bolignøden. Det vil bare betyde dyrere byggeri og højere grundpriser, som yderligere fordyrer byggeriet og skaffer os, ikke flere, men færre boliger.

Jeg kan derfor ikke tilsige min eller min gruppes medvirken til gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Alfred Jensen): Jeg er i den situation, at jeg hverken behøver at takke ministeren eller ordførerne for velvillig behandling af det lovforslag, jeg på min gruppes vegne har fremsat. Bortset fra nogle bemærkninger om sympati og forståelse af arbejdsløshedsproblemet og boligproblemet og tilsagnet om at ville behandle sagen i udvalg er der egentlig ikke sagt noget som helst anerkendende om lovforslaget; tværtimod har man, på forskellig vis ganske vist, forsøgt at forklare, at selvom der skulle gøres noget for at fremme beskæftigelsen og bedre boligsituationen, var det i hvert fald ikke det, som her foreslås, der skulle gøres.

Ministeren mente, at et byggeri, som blev fremmet efter dette lovforslag, i forbindelse med den iøvrigt ventede forøgelse af beskæftigelsen, ville bevirke, at der kunne blive tale om en overbeskæftigelse i den kommende

tid. Jeg tror, den slags bekymringer er overflødige. Det er en kendsgerning, at selvom man har foretaget militært byggeri i stor stil — der forberedes ganske vist endnu mere —, så har der i årets bedste arbejds måneder i fjor — jeg regner efterårsmånederne for de bedste — været en stigning i ledigheden i samtlige byggefag; det har varieret noget efter fagenes placering i byggeriet, men der har været en umiskendelig stigning i arbejdsløsheden. Der er at dømme efter de ansøgninger, der er kommet om lån til boligbyggeri, ingen tvivl om, at der vil blive bygget mindre i 1952 end i 1951, og jeg tror, man uden at være spåmand kan fastslå, at med den prisudvikling, der er i gang, og med den indvirkning, som den frie konkurrence har på boligområdet, må vi regne med et endnu lavere byggetal i 1953. Jeg har set dem, der regner med, at vi kommer ned på et bolig-tal på 10 000. Jeg tror, de beregninger er rigtige, og jeg tror, man skal gøre sig klart, at som priserne på byggeriet er steget, vil det ikke være muligt at leje boliger ud til en pris, som svarer til, hvad det koster at bygge, når man tager hensyn til materialepris og finansiering og de øvrige byrder på byggeriet. Det vil sige, at selvom forholdene har været nogenlunde tålelige indtil dato — og det kan man godt sige —, må vi regne med en stigende arbejdsløshed i byggefagene fremefter. Jeg kan derfor ikke dele indenrigsministerens opfattelse, at der ikke er noget arbejdsløshedsproblem fremefter, og at der, hvis der endelig skulle være et sådant problem, vil være tale om overbeskæftigelse. Derimod deler jeg det ærede medlem hr. Ingvard Dahls opfattelse, at der må gøres noget for at skaffe beskæftigelse hele året rundt, og jeg er enig med ham i, at der kan gøres noget mere for vinterbyggeriet, end man hidtil har gjort.

Ministeren sagde endvidere, at lovforslaget var uigennemførligt, fordi det ville koste 100—120 mill. kr. årlig. Iøvrigt bebrejdede han mig, at jeg ikke havde oplyst, hvor meget det ville koste. Jeg kunne naturligvis godt have føjet det tal til, men jeg synes, det er såre let at regne ud; man skal faktisk kun kunne den lille tabel, så er det problem løst. Jeg har i hvert fald ikke mødt nogen, der har haft svært ved at regne det ud, sådan som tilfældet ellers er, når man har lovforslag til behandling.

Derimod har en hel del haft de samme bekymringer som ministeren og har sagt: det bliver en farlig hoben penge, der skal betales. Det skal indrømmes, at det er mange penge, men når man står overfor problemer af denne art, arbejdsløshed og stigende bolig-